

SZÉKESFEHÉRVÁR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7.
TELEFON-SZÁM: 110.
Hirdetések és előfizetési pénzek a kiadóhivatalba küldendők.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos
FENYES LÁSZLÓ.

Előfizetési árak:
Egy évre 16 Kor. — Fél évre 8 K. — Nyugodtve 4 K
Egyes újság ára: 10 fillér.
A lap megjelenik: Hétfőn, szerdán és szombaton este 6 órakor.

A bécsi Kreditoron Verein.

A minap érdekesen derültek ki azok a galád tüzelnék, amelyeket a bécsi kereskedők egész lelkiismeretlenül folytatnak a magyar kereskedők rovására. A magyar kereskedők csak addig jó nekik, amíg szípolozhatják: s ha az esetleg kedvezőtlen viszonyok közé jut, újját se mozdítanak meg mentésére, hanem még mélyebben taszítják a bukásba. Nos, ha a bécsi kereskedők ily szépen viselik magukat egyenként: még különben viselkednek tisztelileg. A bécsi Kreditoron-Verein a magyar kereskedők öldözése, zaklata, változlan vadakkal terelése tekintetben Magyarországon egyre nagyobb és egyre törhetetlenebb mérvben garázdálkodik. Valóságos titkos hatalomná nőtte ki magát nálunk ez a „Verein”, amely imponál bíróságainak, sokszor ügyészségeinket s részben az ügyvédi karnak is.

A kereskedők — tapasztalásból ismerve a Verein hatalmát: és befolyását — rettegnek ettől a bécsi klikktől és nem ok nélkül, mert számos példa bizonyítja, hogy sok esetben a Kreditoron-Verein vádaskodása börtönbe juttatott olyan kereskedőket, akiknek eszük ágában sem volt hitelezőiket megkínosítani.

Elérkezett tehát az ideje annak, hogy a bécsi Kreditoron-Verein ízelmeit leleplezzük, titkos manővereit nyilvánosságra hozzuk és meggyőzzük a bíróságokat és a magyar kereskedőket arról, hogy ez a „Verein” egyáltalán nem a közérdek, hanem pár osztár nagykereskedő és gyáros

önző érdekeit szolgálja. Az árnhitelezők is rossz kezembe helyezik érdekeik védelmét akkor, amicon azt a bécsi Kreditoron-Verein-ra bízzák, mert az egyesület vezetőinek és közgeinek nem az a céljuk, hogy a hitelezőket okos, kíméletes eljárás útján pénzükhöz juttassák, hanem az, hogy a bíralsors következtében fizetéseképtelenné lett adóskot fenyegetésekkel, büntügyi feljelentésekkel s egyéb kényeszer eszközökkel oly kieggyezésre szorítsák, mely már a priori egy újabb fizetéseképtelenség keletkezésének magyát hordja ménében. Hogy miért teszik ezt a Kreditoron-Verein közgei, azt mindazok könnyen kitalálhatják, akiket már egyszer ennek a polipnak messze elágazó csápjai kiszípoloztak.

A bécsi Kreditoron-Verein leghatasabb eszköze természetesen, a büntügyi feljelentéssel való fenyegetés. Igaz, hogy Magyarországon épp ugy, mint a világon mindenütt, találkoztott és találkozni fog ezutal is néhány tisztességtelen kereskedő, akik a hitelezők kijátszására börekszenek. A Kreditoron-Verein azonban nem elégedett meg ezek jogosult öldözésével, hanem, hogy hatalmát Magyarországon megővelje, generalizálta a skórványosan megmerlített eseteket. Pár év előtt a Verein egy a snját lapjaiban, valamint általában a bécsi lapokban egymásra közölt cikkeket arról, hogy a magyar kereskedők mennyire tisztességtelenek, mily rafinált módon igyekeznek hitelezőiket kijátszani és milyen gyarló a magyar jogszolgáltatás, amely ezt elnézi és mekkora kárt okoznak Magyarországnak hitelének a bíróságok az által, hogy a vagyon-eltitkolások,

cségtátruházások stb. esetekben nem járnak el drákói szigorral. Ez hatott: a magyar jogszolgáltatás büszke lévén jó hírnévre, a büntető bíróságok ennek fenntartása érdekében nagy arállyal hozzáláttak a hitelezők kijátszására törekvő kereskedők ízelmeinek megtorlásához. A bécsi Kreditoron-Verein feljelentéseit eddig készpénzül fogadták, az azokban foglalt vádaknak feltétlenül hitelt adtak és nem egy olyan magyar kereskedőt tiltettek a vádlottak padjára, akinek nem volt egyéb vétké, minthogy a mostoha üzleti viszonyokkal nem képes megküzdeni. Ime egy eset a sok közül:

Egy budapesti kereskedő ellen a bécsi Kreditoron-Verein büntügyi feljelentést tett a hitelezők megkínosítására irányuló vétkéke ízelme miatt. A büntetőbíróóság a hatalmas Kreditoron-Verein vádjait szentírásnak vette, a kereskedőt vád alá helyezte s rövidesen had havi börtönre ítélte. Szerencsére a kir. tábla jobban belenzett a dolgoba s nem öldgevé meg a Kreditoron-Verein beadványában foglaltakkal, a vád alá helyezett kereskedő összes hitelezőinek kihalgatását rendelte el. Ekkor tánt ki, hogy a hitelezők semmit sem tudtak a Kreditoron-Verein által az ő nevükben megtejt büntügyi feljelentésről és kintán az is, hogy a hitelezők nem vádlották adóskot a feljelentésben foglalt ízelmeikkel, sőt az illető becsületese embernek tartják, a mivel méltányos feltételek mellett szívesen kiegyeznek. A dolog vége természetesen a bevádolt kereskedőnek a vád alól felmentése volt, de az úgy majdnem két évig elhúzódott s eddig kellett az öldözött

TARCA.

Kertészleány.

Emléklül nem kérek virágot,
Csak egy követ az út megöl.
Úgy dobál felém, hogy megsebezzen,
Szíven találon, tán megöl.
S te kis kezzedel tépsz virágot...
Szép lelked a kis rózsá itán,
Mely titkon, édesen kibontja,
Gyönyört lehelve szírmait.

Kertedben nyílnak szép virágok,
Marechakok, azaleák,
De ha betérek, mites' látok,
Nem nézek másra mint rád,
Kertednek éke, fénye, dísz.
Te vagy sugáros tiszta lény,
Aranyhullámos fúrtéldél,
Te vagy s maradsz a dísz, a fény.

A költészet van kis lakodban,
Te magad, édes költemény.
A magasztosat megimádni
Szent arczodon tanultam én.
Mögvyátasz hoghya rám tekintesz,
Csokot szőzök lárdal nyomán;
Te életem feukült lértje,
Oh bölös kertészkány.

Kunhegyi Miklós.

Tolvajok a templomban.

Irtá: Maurice Level.

Az ajtó lassan megfordult a sarkában.

A magas, boltíves ablakon át betűzött a hold fehér sugara, misztikusan megvilágítva a kupolás, óriási templom belsejét. Itt is, ott is látni lehetett a ragyogó lécketreceket, a csillagó mőeséseket. A homályos háttérben mint valami fénségcs titok, emelkedett az oltár aranydíszes féhérsége.

Az tres templomban csodálatosan ihletteljes a csend. A virágok s a tömjén illata, a mely állendón ott lebeg a levágvőben, istenszéneg érzést kel a emberi szívbén... A két férfi, amikor belépték, hirtelen megállt, annyira meghihlette őket a csendes félhomály ünnepissége.

Amig az alacsonyabbik férfi újra beszárta az ajtót, a másik önkéntelenül a szentoltárviztartóhoz ment... Egy pillanatra teljesen eléledte, hogy lopni jött ide. Térdre borult a babonás félelem vett rajta.

— Hej! — szólt halkán a kisebbik a társára... Befejeztél már az imádásodot? Gyere hát! Szemtek most már teljesen megzoktak a ötétséget. És halkán, lábujjhegyen elindultak a padorok közt a templom mélyébe. Egy oldalas oltárka mellett megálltak. A nagyobbik férfi reszekni kezdett.

— Hol kezdjük? — kérdezte a kisebbik... Előbb talán a kincsesládát ürítjük ki; aztán a többit, ha időnk marad. Amig én fölfeszítem, te addig őrt állasz.

Most egyszerre felhő borult az égre s mélységes sötétség lepte el a templom belsejét. Csak az oltárk előtt pialogott egy-egy láng: megannyi élő, nyugtalan szemé a láthatatlan látszó, akiknek a szelleme itt lebeg a padorok fölött.

A nagyobbik férfi összerzenet.

— Látád?

— Mit?

— A hold elbujt...

— Baj is az! majd gyufát gyújtunk. Van a zaebedben?

— Nincs.

— Elég rossz. Csak de nem baj. Én látám hol áll. Te maradj. Csak itt.

Két-három lépést tett és megállott, aztán suttogó hangon szólott onnan:

— Itt a kincsesláda, No, nyisd ki a szemmedét!

Egy perc mult el, miattal különös neszelés hallatszott az előbbi irányból.

— A kulcsok nem érnek semmit. Add ide a rásplyt, meg a kalapáccot.

Amikor meghallotta a vas csikorgását, a nagyobbikat elfogta a félelem. A rásplyt tovább ziszgett... Az őrtóló pedig mind jobban szorongani érzete a lelkét.

Amint fellipantott, egy arool látott a magyában: sovány, szenvedő arcot, amely egy feszlettőlórgyethetlen szomorúsággal tekintett le rá. És haláni véite szelid hangját:

— Menj... menj... megbecsöltek neked...

kereskedőnek a szegyenpadon ülni s védelme érdekében költsékezni.
 Ez az eset is élenken jellemzi a Kreditoron Verein infámis eljárását s szükségese, hogy kereskedőink mindent elkövessegen, ha lelkiismeretlen üzelmek leleplezésére és megállítására. Ennek a betolakodott idegen egyletnek a hatalmát, befolyását meg kell törni s nyomasztó jármától a magyar kereskedőket meg kell szabadítani.
 GY. H.

HIREK.

A sztrájk.

— A Szekesfehervári tudósítójától. —

Mint az előre látható volt, a csütörtök délutáni békéltető tárgyalás az esti órákban eredmény nélkül végeződött. A munkaadók a 10 órai munkaidőben nem akartak bemenni, csak 10 és fél óráig ajánlottak meg, a bérminimument kívánt 3 kor. 20 fillérről pedig hallani azon kezdtek, hogy a békéltető tárgyalást mindjárt azon kezdtek, hogy a békéltetőre megjelent munkaadóküldöttek fizetést, Budapestről kiiltöltözték emezestek, a kik Szekesfeherváron nincsenek és nem is voltak munkában.

Ezer aztán a munkások, egyik a másik után állt fel, bebizonyították, hogy idevaló illetőségek, évek óta itt dolgoznak, meg mondták dolgozó helyüket, a legutolsó napig is az iparüzleti jegyző ez állításait igazolta. Arra nézve pedig, hogy Pinter Károly munkás kiiltöltözték Budapestről ki lenne utasítva, ez az állítást véglegesen megtagadta s felhívta a főkapitányt, hogy táviratban vagy telefonon azonnal tegyen kérdést a bupapesti államrendőrséghez: rajjon volt-e valaha haza ő vele?

S mi történt erre? Réf. Lajos főkapitány rendre utasította a "ragalom" szert Pinter Károlyt. Ezt nekünk — békéltető tárgyalásnak, a hol az elégedetlenséket a munkaadókkal kibékíteni akarják... Dr. Sára Gyula, a kik időközben a tárgyalásra megérkezett, azóvá is tette ez eljárást s aszontul békésesedni mederben folyt a vitaközös, a nélkül azonban, hogy a felek csak némely közölettek volna is egymásához.

Tegnap, pénteken reggel azután a munkások ujból kivonultak a Sóstó-ra, a hol a nyitást tartván a további sztrájkot határozták el. Miután pedig a rendőrség a tömeges felvonulást tovább megengedni nem akarja nekik, azt is elhatározták, hogy békésen és egyenkint fognak reggelizni a Sóstóra kivonulni s este ismét így vissza.

A sztrájkunk különben már áldozatai is vannak. A városnál alkalmazottak s évek óta ott dolgozó közművek és ácsok, hogy társaikkal solidaritást legyenek, szintén abban hagyták a munkát. Ezeket Haverónak polgármester egyszer és mindenkorra elcsapja a városi munkából.

A mi nézetünk szerint a hatóságoknak egyetlen köteleessége lett volna a sztrájkunk szembent, mert

Szeretett volna rákírántni a társára:

— Nem, nem engedem! Hagyd abba! — hanem a hangját összeszorította valami mondhatatlannal erő.

Egy erős hang kezdett meg a szőnyegen, mintha száz örök kalapcsélt volna izzó vasakon.

Főn a megásban pedig még jobban telje hajolt az a szomorú arc s batoritáson szőlt le hozzá:

— Menj! Megbocsátok neked!

A kalapcs egy erős ütődés nyugot pattant most a szekéren panja s a kisebbik férfi megelégedetten mormogott, belevágta az arany-és ezüst drágaságokba.

Aszteni arc egyszerre felléngöl: szemében vakító fényesség gyullik ki. A nagyobbik férfink megozoklott a térdre s leborult a vizió előtt...

...Pattant és rákírántott a társára:

— Megdőlj! Itt van, ráuk néz! ... Nem hallod?

A kisebbik dühösen fordult vissza.

— Megbolondultál, hogy így kílítasz?
 — Hagyd abba! — töröltött most a nagyobbik. — Parancsolom! ...

abba sem a munkások, sem a munka adók javára vagy ténkre beavatkozni nem szabad. Ezt az egy létszámosságát sem tette meg, hogy t. i. falragásokon kihirdetve tudatja volna a munkásokkal, hogy a kik dolgozni akar, azt a hatóság fegyveres erővel is megelőd azokkal szemben, a kik munkájukban, megelőd munkájuk után bántani akarnd öket. vagy munkájuk után bántani akarnd öket. Nem szokatrákkal, de a törvény szigorú betartásával lehet természetes útjára munkába a többség. Ha ezek dacára sem állna munkába a többség, akkor a sztrájk ellen tenni semmit nem lehet.

Ezek után még itt adjuk az a felhívást, a melyet a sztrájkolók a nagy közönséghez intéztek.
 Felhívás!

Szekesfehervár elfogulatlan közönségéhez.
 Önkhöz szőlünk, kik tanui, elgoulatlan tanui a városunkban most leloyó építő munkás sztrájkunk.

Ezen sztrájk nem hasonlítható össze a más városokban, vagy országokban végbemenő hasonló mozgalmakkal. Mert míg másutt mindenhol az érosák diadalmasokidit, addig ezen mozgalomunk a kömvitves áca segédeknek mindig méltóságjeljes és példás rendben történik.

Mégis ellenségei a munkásoknak, ezen cselekedetesen tömörült munkás tömeget terrorizálás, törvényellenességgel valódják. Kötelesegtünk tartjuk, hogy ezen vádakat kiinduló helyekre utasítsuk vissza, és kijelentjük, hogy igenis mi nem az érosák, hanem e helyett a béke és szellem fegyverével harcolunk.

Mi munkások, ezen kétségbeesett tetteire is csak akkor halárhoztuk el magunkat, midőn munkaadóink kérsztünkre nem is válaszoltak.

Tisztelet! Kéremény! A helyzet megörécsítésére és megvilágítására bírtak vagyunk az építő munkások helyzetét feltárni. Mi építő munkások, mint tudva való dolog, szason munkások vagyunk, kiknek munkaviszonyainra az időjárás viszonségei nagy befolyással vannak. Miből kifolyólag, a legjobb esetben is csak nyolc hónapi idő tartama van a munka időnk redukálva. De ezen idő tartamaon belül is 43 vasár, ünnep és az esős napok leszámitásával, melyet 15 napra tehetünk, az építő munkás, ha munkanélküliség és betegség nem sújtja, 187 munka napot számíthat. Melyen saját maga és családja mind-napi kenyert van hivatta megkeresni. De ezen idő alatt oly súlyny díjazásban részesült, hogy családjaival együtt a a legnagyobb gond és nélkülözés köztt ádadt a nyomorúságos életét. Mert ezen 187 munka napon az eddigi átlagos 2 kor. 60 fill. napi munkabérről az évi kereset 486 koronára lehetett.

Ezen keresményből alant felsorolt legszükségesebb kiadásokkal kell számolni.

Lak bér	80 kor.
Egy öltöny ünnepi ruha	30 "
Egy öltöny munkás ruha	10 "
Két pár cipőre	16 "
Egy kalapra	3 "

A kisebbik novelet, hanem a szőnyeged arc most még biztatásban nézett le az őrtállóra, a kik megelődte a tokinézet... és a másik pillanában rárontott társára:

— Gyilkos! ... Judás! ...

Másnap, amikor a sekrestyés a templomba lépett, két férfi pillantott meg: az egyik meg volt halva, a másik pedig, a ki rajta guggolt, göröcsé ujjakkal fojogatta a halottat. Körülöttek templomi kőcsök hevertek, mellettük a templom fölfelezett ékeseres ládája nyitva. A guggoló férfi szeméből ártó köny pergett le az arcára és gondozatlan, titkés szakállára, miközben imát mormogott. Mellette egy eltörtött óltári nécses tőregeszepeit heverték.

A nagy feszület, a mely a szegények perselye fölött állott, szőttélt karokkal és szomoruan lehorgasztott lövel, bánatosan nézett le a két lövtávjra, akik hozzá tövétek.

Fehérműre	2
Fűtés, világítás	20
Nőknek ruha	20
Gyermekéink	10
Összesen:	191

Ezen 191 koránál levonva a 486 koronából egy több tagú családunk marad életfenntartására 295 kor. Ebből a napi étel 80 fillér, tehát nyolcezer fillérből kénytelen a háztartási és családjának élelmi szükségjeit, lakásának és saját maga tisztán tartására irányuló dolgok beszerzéséről gondoskodni, nem említre az előre nem látható kiadásokról.

Ezen állapotokon segítő, egy kérvénybe foglaltunk panaszainkat és mestereink né terjesztettük, hogy békés uton egyenlített ki az ellentéteket, hogy a munkaadó urak és munkások közötti régi jó viszony, ismét helyre álljon.

De néhány önző munkaadó ellenállással, kényeszerielt benntünk jogos fegyverünk, a sztrájk megtartására. Pedig mi nem kértük mást, minthogy eddigi nyomorúságos bérünk pár százalékkal felmöljök és hogy már maig-nem az egész országban dívó 10 órai munka időt hozzák be. De mivel ez előbbi munkaadóink elzárkóztak, raktuk le mi munkások a szereszmódot és nem fogjuk addig felvenni míg munkaadóink jogos követeléseinket nem teljesítik. Tudjuk azt, hogy ellenlélek hatalmasabb mint mi, mert elegendő anyagi javak lelett rendelkeznek, míg mi munkások ha a közvélemény benntünk nem támogatna, egy erkölcsileg nem anyagiilag, a legnagyobb nyomorba lennénk taszítva. De a közvéleményt meghamisítani nem lehet, már is felismerte kérsztünk, hogy voltát és nyíltan az elnyomott munkás-ság pártjára állt.

Ebből fogunk mi erőt meríteni a tovább küzdelemre, az hogy igen tisztelet városi közönségi közlelebről megismerkedjünk az építő munkások bajaiával és ezenek meghívjuk a Sóstói sztrájk tanján és hét pénteken délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános gyűléstünkre, mely gyűléstünknél kifogást teljes egészében fejteni a helyzetet és állapontunkat és öndöket szűlvárosunk milyén tisztelt közönségük még a további támogatásra hivatkozhat, melylyel csak az az igaz ügyet pártfogolják. Isten velünk!

Ha Önök segitenek az igazság győzni fog! Átváltsa után kérjük tovább adni."

Szeptember 19. Mint mindenütt

az országban, Szekesfehervárott is érosen kérsztünk Kossuth Lajos születése 100 éves fordulójának megünneplésére. A polgárság különböző osztályából csütörtök este 6 órakor számosan gyűltek össze a Tódrósi Olvasókörben, hogy az ünnepség együttesen s pártkezint nélkül folyon le. A gyűlésen elhatározták, hogy a déli vésztüi zenekar reggel riadóval járja be a város s ez idő alatt mozarál-ágyuk szava fogja hirdetni a polgárság ünnepét. Délelőtt tudvalevőleg a város diszközgyűlést tart, délután fél 4 órakor a vásártéren gyűlekeznek a polgárok, a honnan zászlók alatt s Kossuth-dalokat énekelve vonulnak a Polgári Lövedő herthelyiségébe, a hol Kenessey Gyula tart ünnepi beszédet. Este kilégítás lesz Miután a házak zászóval és virágokkal való díszítése valamint a kilégítési iránt a város vezetősége önmagától a polgárokat felhívni nem j akarta, a megalakult rendező bizottság e kötelességre feliratban fogja figyelmeztetni és kéri Hovranak József polgármestert. A kilégítési lyveténképpen meg is meg lesz s érdekes, hogy éppen szabadéletpárti polgárok hangszlyozók és kérték a világítást, mert a tügeletességi polgárok — igen helyesen — nem akartak pártkezint adni a dolgoknak. Az iskolák szintén megünneplik az ünnep napot. A csiszterek gyűmnásimában Varga Damján tanár tartja az ünnepi beszédet, a realiskolában a szabadságharc egyik aktív szereplője: Borostyán Sándor

tanár, a ki együttel ez alkalommal bucsuzik el az intézetől. A realiskolában Kerekes Lajos tanár tart ünnepi beszédet. Azonkívül mindenütt ének, szavalat és a Kossuth-fóhás elmondása fogja képezni az ünnepi programot. Az elemi iskolák saját helyiségükben, az iparos tanoncok a tüzoltó-őrtányán tartják reggel 8 órakor ünnepségeiket.

— **A csoportos felvonulás.** A rendőrség a sztrájkoló ács- és kőműves munkások eddigi csoportos felvonulását a következő határozattal beszűntette:

6896.

Ábt Károly, Kronhoffer Ferenc és Jámbor György kérénye, melyben a munkát abban hagyott ács és kőműves segédek által rendezni kívánt társas felvonulás engedélyezését, illetve tudomással vételét kéri.

Végzés:

Folyamodók által a munkát abban hagyott ács és kőművessegédek részéről bejelentett társas menét és felvonulás nem engedélyeztetik; mert nevezettek részére társas felvonulás folyó hó 9-12-ig engedélyezve lett és ezen négy napon majd az egész városban át nyolc menetben megtartott felvonulás a munka abban hagyás legszelésebből feltüntetéseire is elégséges és így annak folytatásának engedélyezésére kellő indok fenn nem forog a folyamodók által fel sem hozott ilyen a így az engedélyt annak inkább megtagadni kellett, mivel ezen társas felvonulások a városi közönség érdeklődésének indokolatlan ébrentartását és fokozását célozzák, a felvonulások a szabad közlekedést jó részben akadályozzák, a azoknak napokint kétszeri rendőri ellenőrzése indokolatlan munkát okoz, akkor midőn a felvonulás igazi és közhatalu célja folyamodók által még csak fel sem említették.

Miről Ábt Károly, Kronhoffer Ferenc és Jámbor György helybeli lakosok, mint a munkát abban hagyók megbízottjai végzéséig értesítettnek Szekesfehérvár, 1902 szept. 13.

Red István,
r. főkapitány.

A midőn a munkásoknak e határozat tegnap tudomására jutott, egy óttágu külödséget menesztettek br. Fiaáh Pál főispánhoz, hogy az indokolatlanul sérelmes határozat miatt panaszt tgyenek. A munkások általán sokat vártak a főispánnal való fogadtatástól, a kinek méltányos és a munkások iránt való jóindulata általánosan ismeretes. Amde a főispán ez idő szerint Akán időzik s így a küldötték nem beszélhettek vele, hanem a törvényes forma szerint a tanáchoz felebbtették meg a főkapitány végzését. Megvalójuk, magunk sem értjük ezt, mert a sztrájkolók mindegyik a legbékésebben viselkedtek, nemzeti zászlóval csendesen és rendben vonultak ki és be, a közlekedést pedig — maga a közönség tanu reá — sehol sem akadályozták. Kár tehát az elkeseredettek hangulatát ilyes rendetelekkel telingereini.

— **Az Uránia előadásai.** Az Uránia színház hétfőn tartja első előadását Pekár Gyula „Spanyolország” című darabjával, a melynek képsorozatát az alábbiakban ismertettük. A rossz nyelvek azt beszélék, hogy a színház primadonnáját, egy derék jegns medvét, valamint a házszerelmezt, egy kondorszónr bikát és szindigyi bizottság tagjai a vaouton ünneppélyesen fogják fogadni. A darab képei a következők:

I. rész. Castilla.

1-3 San Sebastian. 4 VIII. Alfons anyjáról. 5 Burgos. 6 Burgosi székesegyház. 7 Burgos. 8 Szent-Anna oltár. 8 Capilla del Condestable. 9 Ulmi dóm. 10 Milánó dóm. 11 Burgos dóm. 12-18 Ph. de Pourcegne domborművei. 14 Don Juan de Padilla sziemelek. 15 Don Juan II. sziemelek.

Salamanca: 16 Dóm. 17 Egyetem. 18 Torre del Clavero. 19 Avila. 20 Szent Teréz. 21. Escorial. 22 II. Filóp. 23 II. Filóp. 24 II. Filóp. szobája. Escorial: 25 Oldalméset. 26. Goya gobelinje. 27 Királyi lakozók. 28. Galaria de los batallas.

29 Templom. 30 V. Károly emlékei. 31 II. Filóp emlékei. 32 Don Carlos 33 Pantoon. 34 Pantoon de los Infantes. 35 Pantoon de los Reyes. 36. Don Juan de Austria sírja. 37 V. Károly muniája. 38 Kert.

Madrid: 39. Puerta de Sol. 40. Alcala. 41 Prado. 42 Salon de Prado. 43 Királyi palota. 44 Parlament. 45 III. Filóp. 46 Hitvese. 47 IV. Filóp. 48 Hitvese. 49 Velazquez Luifanója. 50 Velazquez Olivares hercege. 51 Emilio Castela. 52 José Echezaray. 53 Don Francisco Goya. 54 Goya anyjáról. 55 Goya monója. 56 Goya Alha hercegnője.

Tolado: 57 Látkép. 58 Postakocsi. 59 Puerta del Sol. 60 Szekesegyház. Don alvaro de Luna sziemelek. 61 Khórus. 62 A káptalan termének aijtája. 63 Részlet a domból. 64 San Juan de los Reyes. 65 Santa Mária la Blanca.

Sevilla: 66 Szekesegyház. 67 Szekesegyház. 68 Murillo Padua. 69 Anita. 69 Virgen de los Reyes 70 Sevilla városnépét. 71 A Montpensier-palota. 72 Calle de Sierpes. 73 Agnair gróf háza. 74 Spanyol életkép. 75 Az erkély alatt. 76 Manolák az erkélyen. 77 Don Juan és a kőszobor vendég (Goya). 78 Póter. 79 Don Juan arcképe. 80 Don Juan allegorijája. 81 A Carriad-kolostor. 82-90 Sevillai női typusok. 91 Sevillai tánczeremonia.

Mosgovényképek: 1 A manoha tánc. 2 Az aragoniai Ja ta tánc. 3 A Vto Sevillai kalap tánc. 4 A torera manóca. Mongelin, gitár és gantazette kísérlet.

II. rész. Andalusia.

Sevilla Alkazar: 92 Főbejárati. 93-94 Patio de las Doncellas (A kiasszonyok udvara). 95 Királyi magdiálaköltvény. 96-97 V. Károly terme (Részlet). 98. Az Arany-torony. 99 Salomé dona Maria de Padilla. 100-102 Sala de los Embajadores (A követség terme). 103. Patio de las Muscas. 104-106 Kertek. 107 Mária Padilla sírűje. 108 Kerti részlet.

Cordova: 109 Az Alminar-torony. 110-111 Patio de los naranjeros. 112 Mezquita kapuja. 113 A Mezquita bejárata. 114-115 Részletek. 116 A meceotben levő dóm. 117 Részlet. 118 A khórus. 119 Részlet. 120 A Mihrab. 121 Capilla de San Fernando. 122 Római híd a Guadalquiviron.

Granada: 123 Látkép. 124 Szekesegyház. 125 Látkép a Sierra Nevada felől. 126 Az Alhambra. 127 A Vota-torony. 128 V. Károly palotája. 129 A régi mecsk. 130-131 Bojárát az Alhambra. 132-133 Torre de la Cantina. (A fogoly tornya). 134-136 Torre de las Infantas. Az Infánt-nők tornya. 137 A Porta de la Justicia. (A igazság kapuja). 138 A Comares-torony. 139 A oxigányok negyede. 140 Sala de los Embajadores. 141 Torre del Mihrab. 142 Mirador de la favorita Lindaraja. (Lindaraja szűzén szobája). 143 Mótív. 144 Sala de los Abencerrajes. (Az abencerragek terme). 145 A Generalisó kertje. 146 A Zorayde szultána ciprusfája. 147 Az Abencerrage terem aijtája. 148 Az Abencerrage-terem. 149 Sala de Justicia. 150 Sala de las dos Hermanas. (A két nővér terme). 151-152 Patio de los Leones. (Oroszlán-udvar). 153 Az oroszlánok. 154 Mór követés az Alhambra-ban. 155 Granada bejárata: Padilla. 156 Az Alhambra aijt. 157 A Generalisó aijt. 158 A Sierra Nevada holdfények. 159 Az oroszlán-udvar holdfények. Gibraltár: 160-161 Hercules oszlop. 162 A gibraltári hegygerince. 168 Catalan Bay. 164 Partii részlet. 165 Az Európa-ók. „Panta Európa” Afrikával. 166 Hercules.

III. rész. A bkviadal.

167 Sevilla „Plaza de Toros”. 168 Torosok a káptalanban. 169 Felvonulás. 170 A kules átadás. 171 A bika berohan az aránba. 172 Bika gul. 173-174 Pikador a bikával. 175 Pikador arcképe. 176 Pikador elvonulása. 177 A bikával jázó malador. 178 A lándzsau-ugrás. 179 Ugrás a bika szarva között. 180 A banderillero fellépése. 181-183 A szuró banderillero. 184 A menekülő bika. 185 Az Espada esküszik. 186 Az Espada a bika elé lép. 187 Bomba. 188 Don Luis Mazarin. 189 A Jarama. 190 Járás. Espada. 191 Az Estim. 192 Járás. 193 Guerrita. 193 Az Espada halála. 194 Don Juan Gomez de Lesaca. 195 Epartero. 196 Az „Estosada”. 197 A kegyelemdófos. 198 Az Espada diadal. 199 A bika kivonulása. 199 Tüzet képek és 25 percig tartó mozgó fénykép.

— **A pótdó elölrányzat.** A városi számvétség az 1903. évi szőlő pótdó költségelölrányzatot már elkészítette. Az elölrányzat a városi pótdó 89%-ban jászovaja megállapított, melyhez még 3%, betegelőjárás és 6%, utad is járul, ami összesen 72%-ot tesz ki. Előre láthatólag a bizottság ezt az idén is 66%-ra fogja lecsökkenteni.

— **Vármegyeli iskolák.** Megemlékeztünk már arról, hogy gróf Festetics Béné kir. tanfelügyelő a legutóbbi megyei közigazgatási bizottságon Fejérvármegyéi iskoláiról ismét részleteeseb jelentést adt. Felsorolta nevezetesen először azokat a felekezeti iskolákat, a melyek tulnépek a s

melyeknek rendezőbizottsága miatt a közigazgatási bizottság dr. Városey Gyula püspökhoz ir át, ha ez nem használna felir a miniszterhez, hogy ez iskolák államosítása iránt a székességs lépéseket 6 tenné meg. Ilyen iskolák a polgárdi-i, urhidai, sárbogárdi, kisparkertai ivanósi r. k. iskolák, továbbá a sóskúti, tórónki és dunapentelei községi iskolák, a melyek miatt viszont az illetékes főszolgabíróhoz intéztek leiratot, hogy a tulnépeltőség megváltoztatásáról intézkedjék. A tórónki iskolánl egész új osztályt, Etyeken pedig iskolát ismét kell szervezni. Mig a r. k. th. felsokzeti iskolák tulnépesek, addig a reformátusi iskolák többnyire rosszul vannak felszerelve s a tanfelügyelő ly irányban kérte ki a közigazgatási bizottság részkezedését. A bicakei ev. ref. iskolánál a padok rosszak, valamint a mány-nál is. A vadli ev. ref. iskolánál a felszerelés és a taneszközök hiányosak. A felsouthi ev. ref. iskolánál a taneszközök hiányosak, az ascsinál a tauterem, taneszközök és a butoraz roz, a falubáthányiaknak a tanteremük és a padjaik rosszak, taneszközök nincsen. Igaron nincs meg a kellő taneszköz. A osurgói ágostai evangélikus iskolánál a tauterem roz, a taneszközök hiányosak. Az osundri r. k. iskolában a padok rosszak. Ezeket a felsorolt bajokon kellene sürgösen segíteni.

— **Ehhaláztottk zarandoklat.** A magyar katolikus tanitókörök e hó 10-ikára tervezett római zarandoklatát október hó 21-ikére halasztotta a rendező bizottság. Jelenteméti tehát még október 7-ig lehet Sándorné Ignácus órándó képzései igazgatónál Besztergomban.

— **A szekesfehérvári Kossuth Lajos asztalészek** 1902 évi szeptember hó 14-én tartja meg alkalói közgyűlést. Lazkovits Béla Szaryaszon czimuzs budai-utj rendezőjelöben. A gyűléskészlete d. u. 1/5 óraker.

— **Felhíras az állami tisztviselőkhöz.** Az állami tisztviselői országos egyesülete kábirat bocsájtott ki Magyarországon összes állami tisztviselőhöz, felhívá őket arra, hogy erkölcsi és anyagi jöletök alomoztatása céljából vidéki köröket alakítsanak. Tisztelettel felkérem a városunkban lakó összes állami tisztviselőket, hogy ezen nagy fontosságú ügy megbeszélésére f. évi szept. 15-én (hétfőn) d. u. 5 óraker az állami főtitkarsáka tornateremében tartandó közgyűlésen megjelenjen sziveskedjének. Dr. Kuthy József elnök.

— **Halálözás.** A városánasz gyászológező leng a törvényhatósági bizottság egyik tagjának elhunytát jelezte. Gyúry József 84 éves korában tegnap este elhunyt. Valószínű dugaszod ember volt, az utóbbi időben azonban, saját hibáján kívül elvesztette vagyonát. Gyermekei s unokái gyászolják elhunytát.

— **A honvédség haza érkezése.** A néhány napig itt időzött nagy katona járás után két nap óta úres volt a város, holnap azonban haza érkez a 17-ik honvédegyalgezőezred.

— **A löverseny affair.** Abbán a kinos ügyben, a melyet az uhánus löverseny alkalmából Courard Vilmos uhánus főhadnagy inszenizozott, az ezred parancsnokkzala a hozzá átt tett tanuk vallomását azzal tette át a városhoz, hogy Simon Sándor r. kapitány is, a ki az esetről közbe lépett, vallomás tételre kérésék fel. A főkapitány a kívánságnak rövidesen eleget tesz.

— **A megyei és városi muzeum létesítése ügyében.** A Fejérvármegyéi és Szekesfehérvári városi Történeti és Régészeti Egylet a következő kérelmet intézte a megyéhez:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Nevezeti közművelődésint. terén közel harminc év óta tejesített s fájdalom a helyi viszonyok által megbénított munkásságnak és alkotásnak méltányolása iránt eszedünk a helybeli törvényeti és régészeti egylet nevében, a tekintetes törvényhatósági bizottságnak folyó évi augzustus hó 13. napján hozott azon határozata fonáln, amely az igazságszolgálatra előljáró idős igénybe vett vármegyeházi helyiségnek jövedlen leendő felhasználása tárgyában hozni méltóztatott.

A tisztelettel társított emlékirat tárgyköznyújt arról, hogy az általunk képviselt egylet oly társadalmi mozgalmot alkotása volt, amely széles

körben vizsgálva talált, s amely 1895 év óta immár hivatalos alakot öltött

Egyletünk minden leheto kiserletet tett az irant, hogy nagybecsü gyujtemenyét melloan helyhezesse el, de minden kiserlet hajlotforst szenvedett anyagi erönk hiänyaban es amöta egy új igazgatóny palota építésének eszmeje vetetett föl: tehát teljes husz év öta a varmegye intöz körei-töl mindig ezen birtastat nyarta, hogy a tekintetes község a törvényezök kivonlusa után meg-tresedeti helyisegekben, a varmegyei muzeum müto elhelyesörol gondoskodni fog annäl is inkább, minthogy beöses gyujtemenyünk eredetileg is a varmegye székhäzaban volt elhelyezve, a jelenlegi szeminariumi kis helyiseg boldogult Pauer ptpök intökedösevel a végzetkségben, csupän csak ide-iglenesen es minden kötelezettsög nélkül szivesse-göböl engedtetett át. Sem az épület maga, sem pedig a helyiseg nem támaszthatta azon gondolatot, hogy ezen ideglenes beraktározással egy muzeum berendezésének eszmeje talän megközelitetett volna: mégis hálatal meg kell emlekeztünk Pauer és Steiner megboldogult ptpökök és a jelenlegi ke-gyes fópáztör szivessegeröl, kik a gyujtemeny be-cöcsnek szem öltöt tartastaväl, välösog helyzetben egyöloro csupän módot akartak nyujtani arra nezre, hogy az végleg el ne kallödjök.

Eltekintve tehát attöl, hogy a papnevöl in-tözet, a nyilvános látogatóra létesitet és szant gyujtemeny ällandö elhelyezöere semmiképpen sem alkalmas hely, hogy az ideglenesen es minden kö-telezettsög nélkül csupän menedöklit ängedöket sztk és vedes helyiseg egy a szemléletöl oktatásra és, nyilvános látogatóra szant gyujtemeny öjälja-val meröben ellenkezik, és hogy továbbé egyletünk fiölete és müködöese éppen megfelelö helyisegek hiänyaban meg van bönitva es eszölogva egy a társadalom valamint a kormány részörol más ha-rönl intözménynek példäjära pörölöásban es kor-mányhatkösi segelyezöesében mindeideig nem ré-szesült, és a szabällyzat értelmében, amig ezen állapot tart nem is részöslhet: a nemzeti kultúra szölgölatában ällö egylet, az emlitett menedök-helyének bármikor bekövetkezheto megönösa es-tön a szö-zorosz értelmében välösöga fog jutni azon kineökekkel, melyeket a hazafini kegyelet és äldonst készsög, a legnemesebb cél szölgölatára ajánlott fal es halmozott öszse.

Mely tisztelötel esösdöndök emöslöga a tekintetes közsögyölés szine öllöt, miszerint a közöda-köszöböl közmüvelöesötnk öjälja, és a mult iránti kegyeletöl sok fáradozással es anyagi ölszöktöl-ök is létesitet gyujtemenyt, a végzeles eslyöktöl és végpsztulástöl nemcsak megövni, hanem Abaji, Békés, Bihar, Hont, Hunyad, Kolozs, Sáros, Sopron, Szepes, Temes, Tolna és Vas varmegyék lelkes példäjäit kövötte egy helybeli muzeum részöere a varmegye székhäzaban ällandö és alkalmas helyiseg-eket adomänyozni müllöztassöek.

Kelt Szekesfehervärott, 1902 övi aug. hó 24 napján a Tekintes Törvényhatkösi Bizottsäg älänos szölgöja

Károly János sk., Dr. Hattyüffy Dezö sk., ügyvivö alelnök. regisögtörör. Gebauer Miklös sk., titkär.

— Anyakönyvi hírek. 1902 övi szept. hó 6 köi szept. hó 13-ig. Születet: fü 12, leány 14. Ezeköl törvényes fü: 9, leány 14, törvénytelen fü 8. Összesen 26.

Ehätt: fü 8, nö 8. Ezeköl 5 éven aluli tör-vényes fü 4, leány 4, törvénytelen fü 1, 5 éven fölülü fü 3, nö 4 Összesen 16

Elháltak: Vancör Jözsef, röm. kath., 3 éves, vöröeny; Gyümöcs-utöza 39 sz. Övezgy Horváth Jözsefné, szül. Jämör Anna, röm. kath., 85 éves, végögyengölés, Jacsóvár-utöza 1 sz. Löke János, röm. katolikus, kisbirtökes, 53 éves, Iváczka Borbála férje, nyelvrök, szölyem-utöza 27 sz. Arany Ferencz röm. katolikus, kömives-segöd, 54 éves, Bakonyi Erzöbet férje, ütdögümökör, Szt.-György köszökrök. Ifju Tehel Mörné, szül. Stern Mária, izs., 39 éves, mérnök, Öreg-utöza 37 sz. Tillingör Ferencz röm. katolikus, 9 hónapos, ütdöböl, Malom utöza 19 sz. Barna Ferenöcök, szül. Mikö Roszália, röm. katolikus, 65 éves, szivbök és, Alökörlyöör 6 sz. Dubicsanöcz Lászö röm. kath., 8 hónapos, böhöru, Glöztöep-utöza 4 sz. Öndö 8 hónapos, katolikus, 8 hónapos, egyvökrök, Ilona, röm. katolikus, 3 hónapos, egyvökrök, Apöca utöza 9 sz. Langmár Andräs, röm. kath., kisbirtökes, 72 éves, Kardos Katalin férje, végö-gyengölés, Olaj utöza 61 sz. Nemes Irén-Anna

röm. katolikus, 2 hónapos, böhöru, Dinnyö-utöza 84 sz. Balogh György, röm. katolikus, 8 hónapos, vesztölettel; gyengösög, Szt.-György köszökrök, Grizonberer Magdolna, röm. katolikus, 4 hónapos, vesztölettel; gyengösög, Salötram utöza 1 sz. Brust Ignác, izs., 4 hónapos, ütdögölädés, Malom-utöza 51 sz. Steigler Mária röm. katolikus, 3 hónapos, böhöru, Mann félsö tégöleletp. Pajor Julianna, röm. katolikus, 19 éves, bujaldn, ältalános gümökör, Sár-utöza 36 sz. Övezgy Röz Jözsefné, szül. Pesthy Julianna, röm. katolikus, 6 hónapos, szülöbök, Szt.-György köszökrök, böhö, 65 éves, szivbök, Szt.-György köszökrök, Házassögötök 4 szöben volt. Köhirdöts. Märkus Lajos, szöbánya-vezetö, Nagy-Báthony és Havesi Berta Nagy-Báthony. Nyikos Imre, göplän-tos Szekesfehervär és Baimmer Maria, Bicske, Bätky Andräs, déli vasuti szömvöev Szekesfehervär és Körner Jözefa Györ, Nagy Jözsef földmüves nap-szamos és Vendög Katalin, mosöni, Szekesfehervär. Särközi Adöli, kereskedömi utazö, Szekesfehervär és Feldm.n Borbála, Budapest.

— Idegenek névsora 1902. szeptember 13-án: Barnai Ignöz „Magyar Kiraly” szállögia. Sabl Arnold Isambaja. Pök földbirtökos Bpest. Szuhanyyi öhödnagy Bpest. Guttmann utazö Bpest. Brtner igazgatö Bpest. Kömnerter mérnök Bpest. Ulmann utazö Bécs. Mandl utazö Bécs Rechuitz kerök. Pápa. Mardugör utazö Bpest.

Endersz János „Fekete Sas” szállögia. Zaicz Imre Sajtösköl, Békés Gyula hivatalnok Bpest. — Pael árak: 1902 szeptember hó 13-án: Buza: 6.66 — 6.70 Rozs: 5.50 — 5.60 Árpa: 4.50 — 5.40 Az árök 50 kilögramonkénti korona értöken értöndök.

HIRDETESEK
felvetönek
a punk kiadöhivatalában
Szekesfehervärott, Nador-utöza 7.

Papp Károly
szölyem müfestö és vegyitösztitö Szekesfehervär, Vöröshäzör
a városi takaréköspitöletöben. (Bejárt a Megyehäz utözföl.)
Elötag minden ö szakmába vágö mun-
kät úgy festöre, valamint tisztölásra a legmütelmyosabb feltötelek mellett.
Csipköfüggönyök a legörvidöbb idö alatt festötenek, vagy tisztöltnak.
gyászruhák
48 óra alatt készöittönek.
Vidöki rendelösek megbízható lelkiöte-metessöggel eszközöltönek.

Neulengbachi
fénymöz
és festök-gyär
Kolb Alajos utöda:
dr. Engländer Pál
készöti a legjöbb
és legtärtosabb
amerikai padló-zománözöt
Legjöbb
szer padló, butör,
özet és könyhabe-
rendezösek müzölösöra
Kapható
Illés Károlynäl, Szekesfehervär.

Kitünö minösögü
ÖSZI TAKARMÁNY BORSÓ MAG
..... kapható, a mig a készlet tart, ...
mätermázszánkint, a vevö zsákjában, a Szabad-Batthyányi vasuti állomáshoz szállöitva
14 koronáért.
Szabad-Batthyányi és Felső-Somlyói Bögazdasäg.
Posta: Szabad-Batthyány.

Keil-lakk
legkitünöbb mázöl-szer puha padló számarä.
1 nagy palack ára irt. 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.
Sztalnan
padló-viasz „Glöria“
legjöbb és legegyszerbobb beeresztö-szer kemény padló számarä.
Arany-Fénymöz
képkeretek stb. bearyozására.
1 kis palack ára 20 kr.
Fehér „Glasur“-fénymöz
Legjöbb szer mosdö-szötalok, ajtök, ablakdeszkák stb. ujonnan befestöesöra.
1 doboz ára 45 kr. — Mindenkor kaphatök:
FLITS PÁL FIA cözögöl Szekesfehervärott.